

จาวรรรณ วีระเศรษฐกุล : ศักยภาพและแนวโน้มการผลิตและการตลาดของมันสำปะหลัง
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา) (POTENTIAL
AND TRENDS OF CASSAVA PRODUCTION AND MARKETING IN LOWER
NORTHEASTERN THAILAND (A CASE STUDY OF NAKHON RATCHASIMA))
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล ดอนขวา, 154 หน้า,
ISBN 974-533-470-7

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษาศักยภาพและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตและการตลาด ปัญหา อุปสรรคและแนวโน้มทางการผลิตและการตลาด ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการปรับตัวและกลยุทธ์การผลิตและการตลาดของมันสำปะหลังหัวสด รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลัง จำนวน 250 ราย กลุ่มพ่อค้าคนกลางหรือกลุ่มผู้ประกอบการลานมัน จำนวน 26 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง จำนวน 14 ราย และรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยแบบเส้นตรง และอธิบายด้วยสถิติเชิงพรรณนา

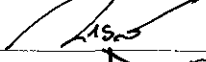
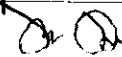
จากผลการศึกษาพบว่ามันสำปะหลังสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายประเภท ได้แก่ มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังมีพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลังจำนวนจำกัด และได้รับผลผลิตต่อไร่ น้อย ซึ่งปัญหาหลักในด้านการผลิต คือ สภาพภูมิอากาศ ด้านการจำหน่ายนั้นเกษตรกรมีทางเลือกในการจำหน่ายมากขึ้นและทราบเกณฑ์ว่ามี การประเมินราคาโดยคำนึงถึงปริมาณแป้งในหัวมันสำปะหลังสดเป็นหลักแต่เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาพื้นฐานได้เอง โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการผลิต (ความต้องการขาย) ของมันสำปะหลังหัวสดมากที่สุด คือ ราคามันสำปะหลังหัวสดและพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลัง และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการซื้อมันสำปะหลังหัวสดของผู้ประกอบการลานมันและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง คือ ราคามันสำปะหลังหัวสดและราคาของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

แนวโน้มความต้องการมันสำปะหลังหัวสดเพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆมีปริมาณสูงขึ้น และคาดว่าจะยังคงมีความต้องการสูงขึ้นในอนาคต ในขณะที่ผลผลิตมีแนวโน้มลดลง ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับมันสำปะหลังประสบกับสภาวะการขาดแคลนวัตถุดิบ เกิดการแข่งขันทางการตลาดเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบ ประกอบกับผลกระทบจากปัญหาสภาพภูมิอากาศและภัยแล้งในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งคาดว่าจะทำให้ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังลดลงในปี พ.ศ.2548 และส่งผล

ให้มันสำปะหลังมีราคาสูงขึ้น แต่ในปี พ.ศ.2549 แนวโน้มการผลิตและปริมาณผลผลิตมีเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2548 เล็กน้อย

เกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับมันสำปะหลัง ต้องพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อให้การปลูกและการผลิตผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแข่งขันได้ในภาวะตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนักศึกษา 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 

CHARUWAN VEERASESTAKUL : POTENTIAL AND TRENDS OF
CASSAVA PRODUCTION AND MARKETING IN LOWER
NORTHEASTERN THAILAND (A CASE STUDY OF NAKHON
RATCHASIMA). THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KWUNKAMOL
DONKWA, Ph.D. 154 PP, ISBN 974-533-470-7

POTENTIAL/PRODUCTION/MARKETING/CASSAVA/NORTHEAST

The purpose of this study is to examine the trends and the potential in the production and marketing of cassava in lower northeastern Thailand in a case study of Nakhon Ratchasima. The further objectives will be the factors which affect the supply and demand of cassava and the problems of cassava production and marketing. The study used a survey. The subjects were divided into 3-target groups. There were 250 cassava farmers, 26 cassava middlemen, and 14 cassava processing industries. They were interviewed by using questionnaires to obtain the primary data. In addition, the secondary data came from many documents of related organizations. The methodology of the study used linear regression equations and descriptive methods.

The results of the study showed that cassava could be transformed into chips, hard pallets, and starches. The cassava farmers have limited planted areas, lower yields per rai and high costs. Uncontrolled climate was an important factor in production. At present, farmers have more alternatives for the distribution of their products and know the main criteria for the calculation of cassava prices from the quantity of starches in the cassava, but they cannot set basic prices for cassava.

The factors which affected the quantity of cassava production (supply) are the number of harvesting areas, and the farm prices of cassava for the previous year. Factors affecting the demand for cassava are farm prices of cassava and the price of cassava products.

Trends for cassava demand will increase while the production of cassava will decrease because of climate and drought problems in 2004 that caused a decrease in the quantity of cassava produced in 2005, and resulted in a lack of cassava for use as raw material for cassava processing industries. So, the processors will have a competitive market. This will have a positive effect on cassava prices. In 2006, production of cassava will increase from 2005 a few.

The cassava farmers and cassava processors should develop the technology for production, which can increase both efficiency and effectiveness in the production process. Thus, cassava will become more competitive when there are changes in the market.

School of Management Technology

Academic Year 2003

Student's Signature Ch V.

Advisor's Signature K. Dantwa